

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 15<sup>ης</sup> ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1953

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ ΚΟΥΓΕΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

## ΔΙΑΔΟΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ λήξαντος ἔτους κ. *Ἐμμανουήλ Ἐμμανουήλ* ἀφοῦ ἐξέφρασεν, ὡς κατωτέρω, τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῆς διὰ τὴν πρόθυμον συνδρομὴν αὐτῶν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν προεδρικῶν του καθηκόντων, ἐκάλεσε τὸν Πρόεδρον κ. *Σωκράτην Κουγέαν* καὶ τὸν ἀντιπρόεδρον κ. *Γρ. Παπαμιχαήλ*, ὅπως καταλάβωσιν τὰ ἔδρας των ἐν τῷ προεδρείῳ.

*Κύριοι Συνάδελφοι,*

Συμφώνως πρὸς τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ἀκαδημίας ἐκπληρῶ τὸ τελευταῖον καθήκον τοῦ ἀξιώματος εἰς ὃ μὲ ἔφερον ἢ εὐμενῆς ὑμῶν ψῆφος νὰ παραδώσω τὴν προεδρικὴν ἔδραν εἰς τὸν νέον πρόεδρον, τὸν διαπρεπῆ τῆς Ἱστορίας μύστην κ. *Σωκράτην Κουγέαν*.

Εὐχαριστῶ τοὺς φιλιτάτους συναδέλφους ἐν τῇ Συγκλήτῳ καὶ τῇ Ὀλομελείᾳ εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν ὁποίων ἐστήριξα τὴν προεδρίαν μου.

Ἰδιαιτέρως χάριτας ὀφείλω εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα κ. Δ. Μπαλᾶνον, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ κίνητρον τῆς Ἀκαδημίας. Χάρις εἰς αὐτὸν τὰ προεδρικά καθήκοντά μου ἠσκήθησαν ὁμαλῶς κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος.

Τὸ προσωπικὸν τῶν γραφείων τῆς Ἀκαδημίας ὑπῆρξεν, ὅπως πάντοτε, ἀψογον. Εἶθε πᾶσαι αἱ κρατικαὶ ὑπηρεσίαι ν' ἀπετελοῦντο ἐκ τοιούτων ὑπαλλήλων. Ὄφείλω ὁμως νὰ ἐξάρω τὴν συμβολὴν τοῦ δραστηρίου καὶ ἀόκνου ἐφόρου της κ. Γ. Βέλτσου, τοῦ ἀγογγύστως βαστάζοντος ὅλα τὰ βάρη τοῦ ιδρύματος καὶ μετὰ τόσης δεξιότητις ἐκπληροῦντος τὰ καθήκοντά του. Καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τοῦ ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

Τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἠκούσατε ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ

τοῦ Γεν. Γραμματέως εἰς τὴν λογοδοσίαν του τὴν γενομένην κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 27ης Δεκεμβρίου. Ὅθεν νομίζω ὅτι περιτεύει καὶ ἡ ὑπ' ἐμοῦ ἀνασκόπησις τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προεδρίας μου πεπραγμένων ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ.

Κατὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς προεδρίας, φοβούμενος τὸ βάρος τῶν ὑποχρεώσεων μου δὲν ἐξήγγειλα ὑποσχέσεις· ἀπλῶς ἀνέφερα ἐπιθυμίας μου, τινὲς τῶν ὁποίων ἐξεπληρώθησαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐκάστοτε ἀναλαμβάνων τὴν Προεδρίαν ἔχει ἐν νῶ τὴν πραγματοποιήσιν πολλῶν σχεδίων· ἀπέχει ὅμως πολὺ ἡ ἐπιθυμία τῆς πραγματοποιήσεως των, διότι παρεμβάλλονται πάντοτε σταθμητοὶ καὶ ἀστάθμητοι παράγοντες, οἵτινες ἴστανται ὡς ἐμπόδια εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀναλαμβανομένων προσπαθειῶν.

Τὰ παρὰ τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀρχεῖα εἰργάσθησαν ἐπιμελῶς. Ἔχουν ἀνάγκην συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἵνα τὸ ἔργον των καταστῆ ἀποδοτικότερον.

Αἱ τάξεις τῆς Ἀκαδημίας ἀραιοῦνται. Ἐπείγει ἡ ἐνίσχυσις των δι' ἀξίων προσώπων. ἅτινα εὐτυχῶς ὑπάρχουν ἐν τῇ Ἐπιστήμῃ καὶ τῇ Τέχνῃ τῆς πατρίδος ἡμῶν. Εὐχόμαι ὅπως ἡ ἐπιθυμητὴ αὕτη ἐνίσχυσις συντελεσθῆ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Καὶ τώρα παρακαλῶ τὸν νέον Πρόεδρον καὶ τὸν νέον Ἀντιπρόεδρον, ὅπως καταλάβωσι τὰς θέσεις των ἐν τῷ Προεδρείῳ μὲ τὴν διάπυρον εὐχὴν, ὅπως ἡ θητεία αὐτῶν διαρρεύσῃ εὐτυχῆς καὶ κάρπιμος.

Ὁ Πρόεδρος κ. *Σωκράτης Κουγέας* εὐχαριστῶν τὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἐμφανιζόμενος τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς τιμητικῆς ταύτης ἕδρας τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας, πρῶτιστον ἔχω καθήκον νὰ ἀπευθύνω ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς κυρίους Ἀκαδημαῖκους καὶ νὰ ἐπαναλάβω τὰς καὶ πέρυσιν ἐκφρασθεῖσας πρὸς αὐτοὺς εἰλικρινεῖς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν εὐμενῆ αὐτῶν ψῆφον, ἣτις μὲ ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ὑπατον τοῦτο Ἀκαδημαϊκὸν ἀξίωμα.

Ἰδιαιτέρως ὀφείλω νὰ ἐκφράσω εὐχαριστίας πρὸς τὸν φίλτατον τέως Πρόεδρον Κον Ἐμμανουήλ, τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα καὶ τὸν εὐγενέστατον ἄνθρωπον, διὰ τοὺς φιλόφρονας λόγους τοὺς ὁποίους εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ εἴπῃ περὶ ἐμοῦ. Πιστεύων δὲ ὅτι διερμηνεύω τὴν γνώμην καὶ τὴν διάθεσιν ὅλων ὑμῶν, ἂν ἐκφράσω πρὸς τὸν ἀποχωροῦντα Πρόεδρον τὰς εὐχαριστίας τοῦ Σώματος διὰ τὴν εὐστοχίαν μεθ' ἧς διηύθυνε τὰς ἐργασίας τῆς Ἀκαδημίας, θέλω νὰ τὸν βεβαιώσω ὅτι ἡ προεδρία αὐτοῦ, καθὼς καὶ αἱ ἀπώτεραι προεδρίαι ἄλλων διαπρεπῶν συναδέλφων, θέλουν χρησιμεύσει ὡς ὑπόδειγμα καὶ εἰς τὸν νῦν Πρόεδρον. Διὰ νὰ δυνηθῶ ὅμως νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὰ σοβαρὰ καθήκοντα τοῦ προέ-

δρου τῆς Ἀκαδημίας εἰς βαθμὸν προσεγγίζοντα τὰ ὑπὸ τῶν προκατόχων μου ἐπιτευχθέντα, ἔχω ἀπαραίτητον ἀνάγκη τῆς συνδρομῆς σας, Κύριοι συνάδελφοι, καὶ ταύτην ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐπικαλεσθῶ πρόθυμον καὶ ἀμέριστον.

Ἐπεκράτησεν ἀκαδημαϊκὴ συνήθεια, κοινοβουλευτικὴν ἕως ἔχουσα τὴν προέλευσιν, ὅπως ὁ νέος Πρόεδρος ἐκθέτη εἰς τὴν ἐγκαθιδρυτικὴν αὐτοῦ ὁμιλίαν ἐν εἴδει προγραμματικῶν δηλώσεων τὰς σκέψεις καὶ ἀντιλήψεις αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν θὰ διευθύνῃ τὰς ἐργασίας τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὡς πρὸς τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα μέλλει τυχόν νὰ ἐφαρμόσῃ.

Πρόγραμμα καινοτόμον οὐδὲν ἔχει ὁ νέος Πρόεδρος νὰ ἐξαγγείλῃ. Πρόγραμμα τοῦ θὰ εἶναι ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ καὶ ἐκτέλεσις τῶν διατάξεων τοῦ Ὁργανισμοῦ, ὅστις εἶναι ἄριστος καὶ μικρὰς μόνον ἔχει ἑλλείψεις καὶ παραλείψεις, διὰ τὰς ὁποίας θὰ δοθῇ κάποτε ἡ εὐκαιρία τῆς διορθώσεως καὶ τῆς συμπληρώσεως.

Τὴν ἐνημερότητα καὶ τὴν οἰκείωσιν πρὸς τὸν Ὁργανισμὸν ὀφείλομεν νὰ ἀποκτήσωμεν ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Ἀκαδημαϊκοί, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπίσης ὅλοι παραμελοῦμεν, ὡς ἐδείχθη εἰς προσφάτους συνεδρίας τῆς Ἀκαδημίας. Τοῦτο ἕως συμβαίνει καὶ ἐκ τῆς διπλῆς ἀλλὰ διαφόρου πολλάκις διατυπώσεως τῶν αὐτῶν ἐν τε τῷ Ὁργανισμῷ καὶ τῷ Κανονισμῷ διατάξεων καὶ ἐκ τῆς ἐντεῦθεν προερχομένης συγχύσεως τῶν σχετικῶν ἄρθρων, ἦτις θὰ ἀπεφεύγετο, ἂν αἱ διατάξεις αὗται συνυφαίνοντο καὶ συνεχωνεύοντο εἰς ἓν κείμενον Ὁργανισμοῦ ὑπὸ τύπον ἐνιαίου καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἀκαδημίας. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ τοῦτο κάποτε θὰ γίνῃ.

Τὰ προβλήματα τῆς Ἀκαδημίας εἶναι γνωστὰ καὶ ἔχουν λάβει μόνιμον σχεδὸν καὶ παγίαν μορφήν, ὥστε νὰ καταντᾷ κοινοτοπία ἡ ἐπανάληψις αὐτῶν καὶ ἡ περὶ προσπαθείας διὰ τὴν λύσιν αὐτῶν ὑπόσχεσις. Ἐν τούτοις διὰ μερικὰ ἐξ αὐτῶν τὸ νέον Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος μᾶς εὐρίσκει κινήθοντας κατὰ ἓν βῆμα πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἡ δημοσίευσις τῶν Πρακτικῶν, ἦτις εὐρίσκετο ἐν αἰσθητῇ καθυστέρήσει ἔνεκα τῶν γνωστῶν τῆς χώρας περιπετειῶν, συμπληρωθεῖσα εἰς τὸ ἀκέραιον, εἰσηλθεν ἤδη εἰς τὸν τακτικὸν καὶ φυσιολογικὸν αὐτῆς δρόμον.

Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὰ ἄλλα δημοσιεύματα τῆς Ἀκαδημίας, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἐκτύπωσις εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς γοργότερον ρυθμὸν.

Τὸ προσωπικὸν τῶν συντακτῶν εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἀκαδημίας, ἰδίᾳ εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀραιοθῆ ἐκ τῆς ἀποστολῆς ὑποτρόφων συντακτῶν εἰς Γαλλίαν, ἐνισχύθη ἐσχάτως δι' ἀποσπάσεως δύο φιλολόγων λειτουργῶν τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως, προθύμως διαταχθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας τῆς τελευταίας ὑπηρεσιακῆς Κυβερνή-

νεως. Με τὴν ἐπάνοδον δὲ τῶν ἐπὶ ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ ἀποδημούντων συντακτῶν, προσδοκῶνται ἀπρόσκοπτοι εἰς τὸ μέλλον αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ διὰ τῶν τελευταίων ἐκλογῶν ἀναδειχθεῖσα νέα καὶ ἰσχυρὰ Κυβέρνησις θὰ εὐδοκήσῃ νὰ πληρώσῃ τὰ ἐν τοῖς ἹΑρχαίσις κενὰ τῶν ὑφισταμένων ὀργανικῶν θέσεων διὰ τοῦ διορισμοῦ μονίμων συντακτῶν καὶ γραφῶν, ὥστε νὰ προέλθουν πλουσιώτεροι καὶ ἀδρότεροι οἱ καρποὶ τῆς ἐν τοῖς ἹΑρχαίσις συντελουμένης ἐπιστημονικῆς καὶ ἐθνικῆς ἐργασίας. Θὰ θελήσῃ ἐπίσης, ἐλπίζομεν, ἡ Σεβαστὴ Κυβέρνησις νὰ λάβῃ νομοθετικὴν μέριμναν ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ ὑπηρεσιακῇ ἱεραρχίᾳ ἀσφαλείας καὶ προαγωγῆς τῶν συντακτῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἹΑκαδημίας, ψηφίζομένου τοῦ ἀπὸ μηνῶν ἐκκρεμοῦντος νομοσχεδίου περὶ τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἹΑκαδημίας, καὶ πρὸ πάντων θὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἹΑκαδημίαν δι' ἀναλόγου πρὸς τὸν προορισμὸν αὐτῆς οἰκονομικῆς ἀρωγῆς.

Ἡ Βιβλιοθήκη τῆς ἹΑκαδημίας, τῆς ὁποίας ἡ χρῆσις ἀνεμένετο προσεχῆς, θὰ ἀργήσῃ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔνεκα τῆς ἐναποθέσεως εἰς τοὺς διὰ τὸ ἀναγνωστήριον προοριζομένους χώρους τῶν βιβλίων τῆς ἹΑρχαιολογικῆς ἹΕταιρείας, ἡ ὁποία ἀνεγείρει νέον μέγαρον εἰς τὸν τόπον τοῦ κατεδαφισθέντος. Ἡ ἀναστολὴ τῆς λειτουργίας τῆς Βιβλιοθήκης εἶναι εἰς ὅλους ἡμᾶς δυσάρεστος. Ἀλλὰ εἰς τὴν γενεὰν ἹΑρχαιολογικὴν ἹΕταιρείαν, ἥτις ἀπὸ 120 ἐτῶν ἐκπληροῖ τὸ σπουδαιότατον ἐκ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν ἔργων εἰς τὴν ἹΕλλάδα, ἥτις πρὶν ἰδρυθῆ ἡ ἹΑκαδημία ἐξετέλει κυρίως διὰ τῶν ἀνασκαφῶν καὶ τῶν δημοσιευμάτων αὐτῆς ἔργον ἀκαδημαϊκὸν καὶ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ὁποίας ἐκ τῶν 17 μελῶν αὐτοῦ εἶναι σήμερον τὰ 11 ἹΑκαδημαϊκοί, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρνηθῆ ἡ ἹΑκαδημία τὴν προσωρινὴν ταύτην εὐκολίαν. Ἀνέφερα τοῦτο, διότι ἀναπληρῶν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος τὸν εἰς ἄλλοδαπὴν ἀποδημοῦντα Πρόεδρον τῆς ἹΑκαδημίας, εἶμαι ὁ κυρίως ὑπεύθυνος διὰ τὴν παραχώρησιν ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν ἠκούσθησαν παράπονα ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ἐκ μέρους ἀξιολίμων συναδέλφων πρὸς τοὺς ὁποίους δυνάμεθα νὰ παρᾶσχωμεν καθησυχαστικὴν καὶ βᾶσιμον τὴν ἐλπίδα, ὅτι με τὴν κανονικὴν πρόοδον τῆς ἀνοικοδομήσεως τοῦ νέου Μεγάρου τῆς ἹΕταιρείας, θὰ ἐπιτευχθῆ ἐντὸς τοῦ ἀρξαμένου ἔτους ἡ ἐλευθέρωσις τῶν χώρων τῆς ἹΑκαδημίας.

Ἐπάρχουν καὶ ἄλλα τινὰ ζητήματα ἐν ἐκκρεμότητι, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ λύσις καὶ ἡ τακτοποίησις. Διάφορα κληροδοτήματα πρὸς τὴν ἹΑκαδημίαν εἶναι ἀνάγκη ὀπωσδήποτε νὰ τακτοποιηθοῦν καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν, διότι αἱ ἐκ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν ἀπορρεῦσασαι ὑποχρεώσεις δημιουργοῦν πλὴν τῶν φροντίδων καὶ σημαντικὸν παθητικὸν εἰς τὰ μαρασμώδη οἰκονομικά τῆς ἹΑκαδημίας. Εἰς τὴν ἐν τῇ Συγκλήτῳ παρουσίαν δύο διαπραπῶν νομικῶν καὶ πεπει-

ραμένων συναδέλφων στηρίζομεν τὴν ἐλπίδα τῆς διευθετήσεως τῶν ζητημάτων τούτων, ἐχόντων κυρίως ἀνάγκην νομικῆς ἀντιλήψεως.

Τὸ ἔργον τῶν δεκατριῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Ἀκαδημίας ἔχει ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐντελῶς ἀδρανήσει, ἢ δὲ ὕπαρξις αὐτῶν ἐμφανίζεται μόνον διὰ τῆς ἀναγραφῆς εἰς τὴν Ἐπετηρίδα τῆς Ἀκαδημίας. Ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ περιορισθῆ διὰ καταργήσεως ἢ συγχωνεύσεώς τινων ἐξ αὐτῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ π. χ. τοῦ Κοινοῦ τῶν Ἀκαδημιῶν, ἣτις εἶχεν ὀρισθῆ διὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ τὸν μακαρίτην Παναγιώτην Ἀριστόφρονα σχεδιαζομένου ἰδρύματος Κοινοῦ τῶν Ἀκαδημιῶν εἰς τὸν χῶρον, ὅπου ἔκειτο πάλαι ἡ Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος, πρέπει νὰ συγχωνευθῆ μετὰ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Ἀνασκαφῶν τῆς Ἀκαδημίας Πλάτωνος. Ἡ δὲ ἡμετέρα Ἀκαδημία, παραιτουμένη ἀπὸ ἀφελεῖ καὶ ἀνεκτέλεστα σχέδια, νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν ἐρίτιμον χήραν τοῦ ἰδεολόγου ὁμογενοῦς, ὅτι τὸ καλύτερον καὶ τὸ μόνον κατορθωτὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ ἐκτελέσῃ εἰς μνήμην τοῦ προώρους ἐκλιπόντος συζύγου, θὰ ἦτο ἡ καταβολὴ τῆς δαπάνης πρὸς ἐξακολούθησιν καὶ ἀποπεράτωσιν τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ ἀρχαίου τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας χώρου, τὰς ὁποίας εἶχαν σχεδιάσει οἱ πρῶτοι τῆς ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος ἀρχαιολόγοι, εἶχε συστήσει πρὸ 50 ἐτῶν ὁ Wilamowitz καὶ εἶχεν ἐπιχειρήσει μετὰ ζῆλον ἔνθεον ὁ ὄνόματι καὶ πράγματι Ἀριστόφρων σύζυγος.

Ἄλλαι Ἐπιτροπαί, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκδόσεως Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Διεθνoῦς Ἐνώσεως τῶν Ἀκαδημιῶν, ἐκ τῆς ὁποίας Ἐνώσεως κινδυνεύει νὰ διαγραφῆ ἢ ἡμετέρα Ἀκαδημία ἔνεκα τῆς μακρᾶς καθυστερήσεως τῶν ἐτησίων αὐτῆς συνδρομῶν, διὰ νὰ λειτουργήσουν τελεσφόρως, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῆ ἢ Ἀκαδημία ὑπὸ τοῦ Κράτους οἰκονομικῶς καὶ ἐλπίζομεν ὅτι τοῦτο θὰ γίνῃ. Τὴν ἐλπίδα ταύτην ἀντλοῦμεν ἀπὸ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως, ὅστις εἰς τὰς γενομένας ἐν τῇ νέᾳ Βουλῇ προγραμματικὰς αὐτοῦ δηλώσεις περιέλαβε καὶ τὴν δήλωσιν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις «θὰ ὑποβοηθήσῃ ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν καὶ τὴν θεραπείαν τῆς τέχνης». Καὶ στηρίζομεν ἀκόμη τὴν ἐλπίδα ταύτην εἰς τὴν σαφῆ καὶ ἐνθαρρυντικὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἀξιοτίμου Κ<sup>ο</sup> Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ, ὅστις διατελῶν ὑπὸ τὸ ἄκουσμα τῆς περὶ τῶν πεπραγμένων ἐκθέσεως τοῦ Γεν. Γραμματέως παραπονομένου διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνεπάρκειαν τῆς Ἀκαδημίας, ἀπερχόμενος ἐκ τῆς πανηγυρικῆς συνεδρίας τῆς 27ης Δεκεμβρίου, ἐδήλωσεν αὐθορμήτως εἰς τὸ Προεδρεῖον, παρισταμένου καὶ τοῦ Κ<sup>ο</sup> Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὅτι ἀναγνωρίζων τὰς ἀνάγκας τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐκτιμῶν τὸ ἔργον αὐτῆς, θὰ ἐνισχύσῃ αὐτὴν οἰκονομικῶς διὰ τῆς περικοπῆς ἄλλων ὀλιγώτερον σκοπίμων κονδυλίων ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἶναι περιτ-

τὸν νὰ λεχθῆ, ὅτι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εὐπροσδέκτων καὶ παρηγόρων τούτων κυβερνητικῶν ὑποσχέσεων δὲν θὰ ἀμελήσῃ ἡ Σύγκλητος νὰ ὑπομνήσῃ ἐν καιρῷ καὶ ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, χρειασθῆ, καὶ κατ' ἐπανάληψιν.

Ἡ οἰκονομικὴ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἐνίσχυσις θὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὴν δυνατότητα νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν τὰ ἐκλείψαντα χρηματικὰ ἔπαθλα προκηρυσσοῦσα αὐτή, ὡς καὶ πρότερον, διάφορα βραβεῖα καὶ προσελκύουσα καὶ ἄλλους ἔξωθεν ὀργανισμοὺς εἰς ἀθλοθεσίας, ὥστε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς κίνησιν καὶ ὁ χρηματικὸς ἀγὼν παρὰ τὸν ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπικρατοῦντα στεφανίτην.

Θὰ ἐκινδύνευα ἴσως νὰ παρεξηγηθῶ, ἂν παρεσιώπων τὸ ζήτημα τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν ἐδρῶν, ἥτις παρὰ τὴν συχνὴν ὑπόμνησιν τῶν ἐκάστοτε Προέδρων καὶ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν ὅλων ἡμῶν, δὲν συντελεῖται μὲ τὸν προσήκοντα ρυθμὸν. Εἶναι καιρὸς νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν νέα μέλη, νέα, ὅχι μόνον κατὰ τὴν ἐκλογὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἡλικίαν. Ἐκ τῶν 86 ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀκαδημίας ὀρισθέντων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐκλεγέντων Ἀκαδημαϊκῶν, ἀπομένει σήμερον τὸ ἡμισυ ἐν ζωῇ καὶ ἐνεργείᾳ. Ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ  $\frac{3}{4}$  ἔχομεν ὑπερβῆ τὸν γῆρας οὐδὸν καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων τινὲς τὸν προσεγγίζουν. Ἀλλ' ἂν ἐνδείκνυται νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ πύκνωσις τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τακτικῶν μελῶν μὲ τὴν ἀναγκαίαν γοργότητα, ἐπιβάλλεται ἐπίσης ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν νὰ γίνεται μὲ τὴν δεούσαν προσοχὴν, ἐλεγχομένων ἐν πνεύματι δικαιοσύνης καὶ ἀμεροληψίας τῶν ἀκαδημαϊκῶν προσόντων τῶν ὑποψηφίων. Ἡ ἡμετέρα Ἀκαδημία, νεωτάτη ἀκόμη, δὲν ἐπρόφρασε νὰ δημιουργήσῃ παράδοσιν. Τὸν δὲ ἰσχυρισμὸν ὅτι συνεχίζει τὴν παράδοσιν τῆς Πλατωνικῆς Ἀκαδημίας, ἃς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ τὸν χαρακτηρίσω, μεταχειριζόμενος τὴν νέαν λέξιν, κάπως ἀνεδαφικόν. Διὰ νὰ δημιουργηθῆ παράδοσις τάξεως καὶ εὐρυθμίας, πρέπει πρῶτα νὰ δημιουργηθῆ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν γνησία καὶ ἰσχυρὰ ἀκαδημαϊκὴ συνείδησις. Τοιαύτην δὲ συνείδησιν θὰ δημιουργήσῃ καὶ θὰ ἐμπεδώσῃ ἡ αὐστηρὰ καὶ ἀπαρέγκλιτος ἐφαρμογὴ τοῦ Ὄργανισμοῦ καὶ ἡ πρὸς τὰ γραπτὰ καὶ ἄγραφα ἀκαδημαϊκὰ θέσμια προσήλωσις. Ὡς πρὸς τὴν ἀνανέωσιν τῶν στελεχῶν, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην διὰ τὴν ζωὴν καὶ διὰ τὸν προορισμὸν αὐτῆς ἡ Ἀκαδημία, διαλαμβάνει τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Ὄργανισμοῦ, ὀρίζον, ὅπως ταῦτα λαμβάνονται ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων ἐπιστημόνων, λογογράφων καὶ καλλιτεχνῶν. Τὴν ἔννοιαν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἀνεπτυξέ καταλληλότερος ἐμοῦ Πρόεδρος, ὁμιλῶν πρὸ δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης. Ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν, ἀποβλέπουσα κατὰ τὸν Ὄργανισμὸν εἰς τὴν προτίμησιν τῶν ἀριστέων εἰς τὰς ἐπιστήμας, τὰ γράμματα καὶ τὰς καλὰς τέχνας ὑποψηφίων, πρέπει καὶ νὰ διεξάγεται ἐν πνεύματι ἀκαδημαϊκῷ, οἷον εἰ ὡς ἱεροτελεστία μὲ τὴν μυστικότητα τῆς ψήφου καὶ μὲ τὴν ἀπόλυτον ἐξεμυθίαν

ὡς πρὸς τὰ ἐν ταῖς συνεδρίασι περὶ τῶν ὑποψηφίων λεγόμενα. Δυστυχῶς πολ-  
λάκις καὶ κατὰ τὴν ἐκλογὴν Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ κατὰ τὴν ἀπονομὴν βραβείων πα-  
ρατηρεῖται παράβασις τῆς ἐπιβαλλομένης ἐχεμυθίας, καὶ διὰ τοῦτο βλέπομεν συ-  
χνὰ τὰ ἐν τῇ Τάξει ἢ τῇ Ὀλομελείᾳ λεγόμενα καὶ συζητούμενα νὰ ἐμφανίζων-  
ται τὴν ἐπαύριον εἰς τὰς ἐφημερίδας ἢ νὰ ἀνακοινῶνται εἰς τοὺς ἐνδιαφερομέ-  
νους. Τὸ ἄτοπον τοῦτο ὑποβιβάζει εἰς λόγον σοβαρότητος τὴν Ἀκαδημίαν καὶ  
μειώνει τὸ κύρος αὐτῆς, χρειάζεται δὲ νὰ τηρῇ ἀμείωτον τὸ κύρος αὐτῆς ἡ Ἀκα-  
δημία, τό τε ἠθικὸν καὶ τὸ ἐπιστημονικόν, διὰ νὰ δύναται νὰ ἀνταποκρίνεται  
πρὸς τὸν πνευματικὸν καὶ ἔθνικὸν αὐτῆς προορισμόν.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ κλείσω τὴν πενιχρὰν αὐτὴν προεδρικὴν ὁμιλίαν μου  
μὲ τοὺς λόγους ἑνὸς ἐκ τῶν μεγάλων τῆς Ἀκαδημίας ἀποικομένων, τῶν ὁποίων  
οἱ λόγοι πρέπει μὲ εὐλάβειαν νὰ ἀναγινώσκωνται καὶ νὰ ἀκούωνται ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ,  
ὅταν μάλιστα συμβαίη νὰ προέρχωνται ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὰς καὶ θεμελιωτὰς αὐτῆς.

Ὅμιλῶν ὁ Δημήτριος Αἰγινήτης ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὴν 10ην Ἰανουαρίου  
τοῦ 1929 καὶ ἀναπτύσσων τὰ καθήκοντα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ, ἔλεγε μεταξὺ ἄλλων:

«Ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοσυμπληρώσεως εἶναι τὸ λεπτότε-  
ρον καὶ τὸ σπουδαιότερον ὄλων. Ὁ ἀκαδημαϊκός, ὡς ἄνθρωπος, δύναται νὰ  
σφάλῃ ἐν τῇ κρίσει του, ἀλλ' ὑποχρεοῦται καὶ ὀφείλει νὰ ἀκούῃ μόνον τὴν φω-  
νὴν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ δικαίου καὶ μόνον αὐτήν. Εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ  
εἰς οὐδένα ἄλλον ἔχει νὰ δώσῃ λόγον διὰ τὴν ψῆφόν του. Δὲν ἔχει ἄλλον ἐλεγ-  
κτὴν πλὴν τῆς ἰδίας συνειδήσεως δι' αὐτήν. Διὸ καὶ ἡ σχετικὴ ψηφοφορία εἶναι  
μυστικὴ. Δικαιοῦται νὰ ἁμαρτήσῃ εἰς τὴν φιλίαν, εἰς τὴν συγγένειαν, εἰς τὴν  
εὐγνωμοσύνην αὐτήν· δικαιοῦται νὰ μὴ τηρήσῃ δοθέντα τυχὸν λόγον ἐξ ἀδυνα-  
μίας ἢ ἐσπευσμένης κρίσεως. Δὲν δικαιοῦται μόνον νὰ ἁμαρτήσῃ εἰς τὴν Ἀκα-  
δημίαν, νὰ προδώσῃ τὸ πρὸς αὐτὴν καθῆκόν του».

Ὁ μακρὸς ἐκεῖνος προεδρικὸς Λόγος τοῦ ἀειμνήστου ἰδρυτοῦ τῆς Ἀκαδη-  
μίας, ἐρχόμενος ὡς ἐρμηνεία τοῦ ὑπὸ τοῦ ἰδίου συνταχθέντος Ὁργανισμοῦ αὐτῆς,  
περιέχει πολυτίμους διὰ τοὺς Ἀκαδημαϊκοὺς ὑποθήκας, τῶν ὁποίων ἡ τήρησις  
θὰ θεμελιώσῃ καὶ εἰς τὴν ἰδικὴν μας Ἀκαδημίαν τὴν ποθητὴν παράδοσιν, δι'  
ἧς θὰ ἀναχθῇ σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἡ σημερινὴ Ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν εἰς κέν-  
τρον ἀνωτέρας πνευματικῆς ζωῆς, ὡς ἦτο ἡ παλαιά.

Ἄν θέλωμεν λοιπὸν νὰ συνεχίζωμεν τὴν παράδοσιν τοῦ Πλάτωνος πρέπει  
νὰ σεβώμεθα, ὅπως ἐκεῖνος, τὸν περὶ ἐχεμυθίας Πυθαγόρειον νόμον καὶ νὰ ἐν-  
σταλάξωμεν εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν μας συνείδησιν τὸ νόημα τῆς ρήσεως, τὴν  
ὁποίαν εἶχε χαράξῃ ἐκεῖνος εἰς τὸ πρόθυρον τῆς ἰδικῆς του Ἀκαδημίας

«Μηδεὶς ἀγεωμέτρητος εἰσίστω»!

Ἐπαναλαμβάνων τὰς εὐχαριστίας μὲ τὰς ὁποίας ἤρχισα τὴν προσφώνησίν μου τελειώνω αὐτὴν μὲ τὴν ἐγκάρδιον εὐχὴν, ὅπως τὸ ἀρξάμενον νέον ἔτος ἀποβῆ εἰς τὸ Ἔθνος καὶ εἰς τὴν ἀποτελοῦσαν σημαντικὸν τοῦ Ἔθνους παράγοντα Ἀκαδημίαν εἰρηνικὸν καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εὐτυχισμένον.

## ΕΚΛΟΓΑΙ ΜΕΛΩΝ

Ἐξελέγησαν παμψηφεί ὁ κ. *Vicomte de Roton*, ἀντεπιστέλλον μέλος ἐν τῇ τάξει τῶν Γραμματέων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, καὶ ὁ κ. *Werner Jäger*, ξένος ἐταῖρος ἐν τῇ αὐτῇ Τάξει.

## ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. *N. Ἐξαρχόπουλος*, καταθέτων τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν δίτομον σύγγραμμά του «Εἰσαγωγή εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν», λέγει τὰ κάτωθι περὶ τοῦ περιεχομένου του :

«Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ ἐσχάτως ἐκδοθὲν δίτομον βιβλίον μου, τὸ φέρον τὸν τίτλον : «*Εἰσαγωγή εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν*».

Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξεδόθη ἤδη εἰς 4ην ἔκδοσιν, διότι αἱ προηγούμεναι ἐκδόσεις αὐτοῦ, ἐκάστη τῶν ὁποίων ἀπετελεῖτο ἐκ 3.000 ἀντιτύπων, ἐξηντλήθησαν. Ἄν καὶ ἐμφανίζεται δὲ ὡς νέα ἔκδοσις βιβλίου, κυκλοφορήσαντος ἤδη, ἐν τούτοις εἶναι νέον βιβλίον, διότι κατὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτην δὲν ἠρκέσθη εἰς ἀπλὴν ἀνατύπωσιν τῆς προτέρας, ἀλλ' ὑπέβαλον εἰς ριζικὴν ἀναθεώρησιν ἅπαντα σχεδὸν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, προσπαθήσας νὰ προσαρμόσω τὸ περιεχόμενον αὐτῶν πρὸς τὰ νέα ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τὰς νέας κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις, αἵτινες ἐδημιουργήθησαν. Προσέθηκα δὲ καὶ νέα κεφάλαια, μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὰς προτέρας ἐκδόσεις.

Τοῦτο ἐπεβάλλετο μετὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα μεγάλα κοσμοϊστορικά γεγονότα ἀπὸ τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐντεῦθεν. Ὁ πόλεμος οὗτος πλὴν τῶν ὕλικῶν καταστροφῶν, τὰς ὁποίας προὐκάλεσεν, ἐγένετο αἷτιος καὶ ποικίλων μεταβολῶν καὶ ἀναστατώσεων ἐν ταῖς ιδέαις, αἵτινες πρότερον ἤρχον περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ πολίτου ἔναντι τοῦ συνόλου. Προέκυψαν νέαι κοσμοθεωρίαι καὶ ἐμορφώθησαν νέαι ἀντιλήψεις περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τοῦ τρόπου διαβίωσης αὐτοῦ καὶ τῶν συστημάτων τῆς διακυβερνήσεως τῶν λαῶν. Εἶδον προσέτι τὸ φῶς ἀντιλήψεις ἀνατρεπτικαὶ τῆς τέως ἀρχούσης κοινωνικῆς τάξεως, αἵτινες ἐνισχυόμεναι ὑπὸ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως, αἱ ὁποῖαι συνέχουσι τοὺς λαοὺς, εὐρίσκουσιν εὐκόλον ὑποδοχὴν παρὰ ταῖς λαϊκαῖς μάζαις.